

ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Π. Μ. Σ. ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΛΟΓΩ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΡΟΥΣΟΜΑΝΗ ΛΟΥΛΟΥΔΑ

A/M: 18007

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΑΣ



ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Στο παρόν κεφάλαιο θα μελετηθούν ορισμοί που είναι απαραίτητοι για τη μετέπειτα ανάλυση του θέματος της διπλωματικής εργασίας.
 1. Ορισμός νεολαίας του ΟΗΕ
 2. Ορισμός νεολαίας της ΕΕ
 3. Ορισμός Απασχόλησης
- Αναφορά στα είδη συμβάσεων και στις νέες μορφές εργασίας.
- Ο στόχος του κεφαλαίου είναι μια εισαγωγή στο θέμα «*Ευρωπαϊκές πολιτικές νεολαίας κατά των διακρίσεων λόγω ηλικίας στην απασχόληση*», δίνοντας το απαραίτητο γνωστικό υπόβαθρο με σκοπό να μελετηθεί πιο λεπτομερώς το θέμα στα επόμενα κεφάλαια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Ορισμός Νεολαίας του ΟΗΕ

Ο ΟΗΕ ορίζει με τη λέξη «νεολαία» τα άτομα από 15 ως 24 ετών

Ορισμός Νεολαίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση τοποθετεί τους νέους στις ηλικίες μεταξύ 15 - 25 ετών

Ορισμός Απασχόλησης/Εργασίας κατά το εργατικό δίκαιο

«Εργασία νοείται κάθε συνειδητή και ηθελημένη παραγωγική δραστηριότητα του ανθρώπου, η οποία θεωρείται ως τοιαύτη κατά την κρατούσα στις συναλλαγές αντίληψη.» (Ν. 4345/1964 άρ.7)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

1. πλήρης απασχόληση
2. μερική απασχόληση
3. εποχική απασχόληση
4. αμοιβή με βάση το ημερομίσθιο ή εβδομαδιαία
5. έκδοση αποδείξεως παροχής υπηρεσιών
6. οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου
7. μαθητεία/πρακτική άσκηση

διανομή
εργασίας των
εργαζομένων

Voucher –
based work

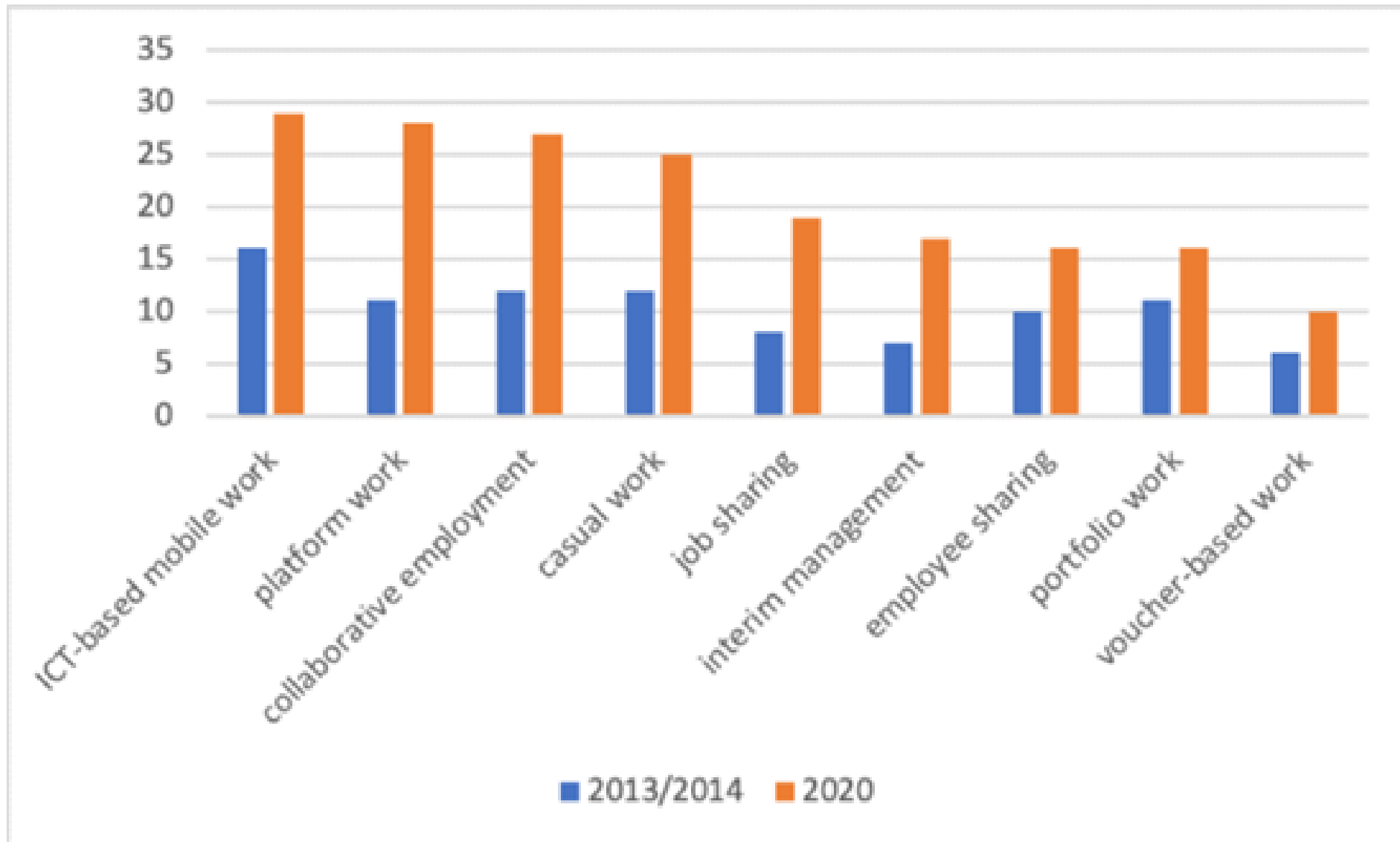
προσωρινή
διαχείριση
(interim
management)

περιστασιακή
εργασία
(casual work)

η κινητή
εργασία που
βασίζεται
στις ΤΠΕ (ICT
- based
mobile work)

η
απασχόληση
πλήθους
(platform
work)

portfolio
work



ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο παρόν κεφάλαιο μελετάται η πορεία της Ευρώπης στο ζήτημα των διακρίσεων από το 1953 έως το 2007.

- ΕΣΔΑ
- Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης
- Η ΕΕ πριν από τον Χάρτη των Θεμελιωδών δικαιωμάτων
- Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων
- Gender Mainstreaming
- Οι Οδηγίες κατά των διακρίσεων του 2000: 2000/43 και 2000/78
- Η Συνθήκη της Λισαβόνας 2007

Η διάκριση λόγω ηλικίας αλλά και η προστασία των νέων είναι παρούσες στα παρακάτω κείμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ: Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 1953 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2007

Συμβούλιο της Ευρώπης

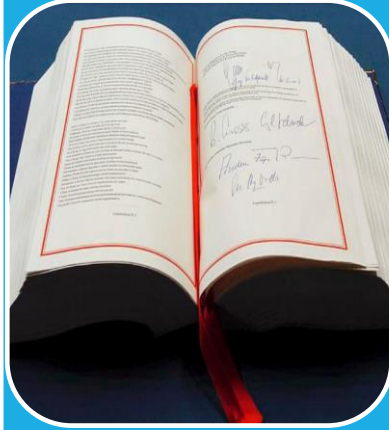
- ΕΣΔΑ 1953: φύλο, φυλή, χρώμα, γλώσσα, θρησκεία, πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, εθνική ή κοινωνική προέλευση, συμμετοχή εις εθνική μειονότητα, περιουσία, ή άλλη κατάσταση.
- Ευρωπαϊκός Κοινοτικός Χάρτης 1961: Ανάμεσα στα κοινωνικά δικαιώματα που κατοχυρώνει εντάσσονται τα δικαιώματα στην εργασία, το συνδικαλιστικό δικαίωμα και το δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης, δικαίωμα των παιδιών και των νεαρών προσώπων για προστασία, δικαίωμα εργαζόμενων γυναικών για προστασία κ.α.



Συνθήκη του
Μάαστριχτ
1991



Συνθήκη του
Άμστερνταμ
1996



Ο Χάρτης
Θεμελιωδών
Δικαιωμάτων
2009

Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ΟΔΗΓΙΑ 2000/78/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 27ης Νοεμβρίου 2000

Οι Οδηγίες
κατά των
διακρίσεων
του 2000:
2000/43 και
2000/78



Η Συνθήκη της
Λισαβόνας
2007

**GENDER
MAINSTREAMING**
Strengthen capacity of the UN System to
mainstream gender



Gender
Mainstreaming



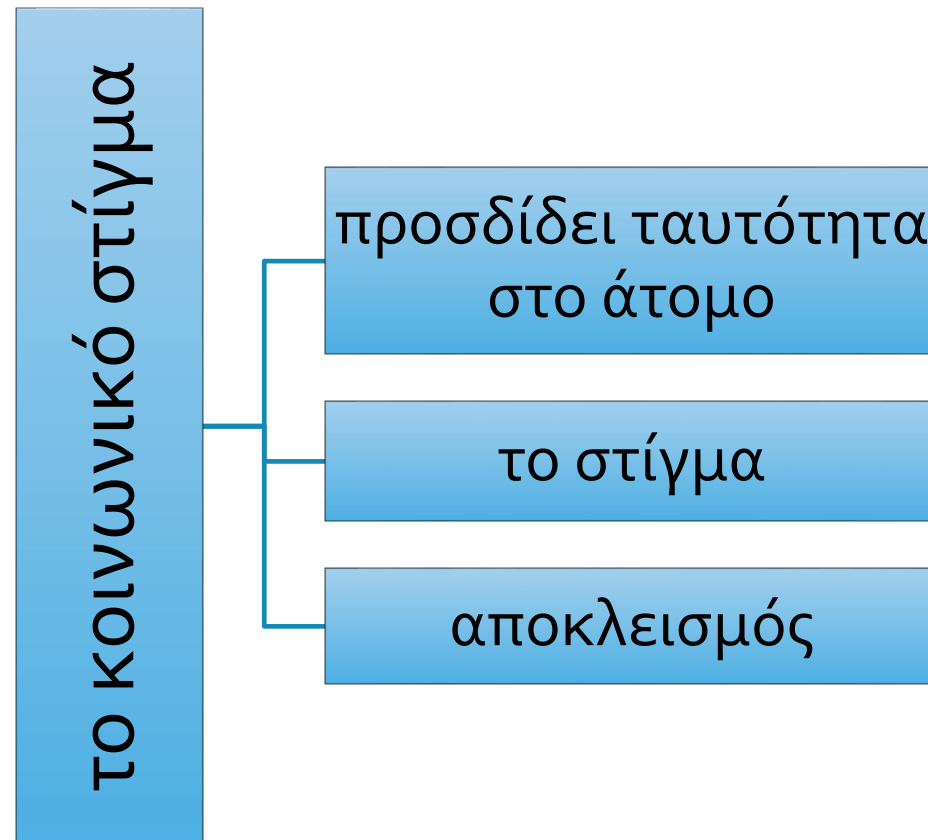
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο τρίτο κεφάλαιο μελετάται η ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία κατά των διακρίσεων. Η προσοχή εστιάζεται κυρίως στο χαρακτηριστικό της ηλικίας.

- 2000/43
- 2000/78
- 4443/2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Για την αποτελεσματική καταπολέμηση των διακρίσεων πρέπει αρχικά να γίνουν κατανοητές οι πηγές από τις οποίες προέρχονται. Ένας από τους παράγοντες που προκαλούν κοινωνικό αποκλεισμό και διακρίσεις είναι το κοινωνικό στίγμα.



Κατηγορίες διακριτικής μεταχείρισης

Άμεση διάκριση

Όταν σε ένα πρόσωπο επιφυλάσσεται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν, της οποίας τυγχάνει, έτυχε ή θα τύγχανε ένα άλλο πρόσωπο, σε ανάλογη κατάσταση

Έμμεση διάκριση

Όταν μια εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική μπορεί να θέσει πρόσωπα συγκεκριμένης φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με άλλα πρόσωπα

Παρενόχληση

Σημειώνεται ανεπιθύμητη συμπεριφορά σε σχέση με κάποιο προστατευόμενο χαρακτηριστικό με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος

Εντολή για εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης

Όταν ένα άτομο παρακινεί ένα άλλο να προβεί σε διάκριση ενός τρίτου

Προστατευόμενα χαρακτηριστικά

- καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, φύλου, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

εστιάζοντας στην ηλικία

- Το ζήτημα του εύρους

2000/78

- Η οδηγία 2000/78 απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας

Πεδίο εφαρμογής

- Το ευρύ πεδίο εφαρμογής της καλύπτει τον τομέα της απασχόλησης σε πολλά επίπεδα από τους όρους πρόσβασης, πρόσληψης και κριτήρια επιλογής μέχρι τις εργασιακές συνθήκες και τους όρους απασχόλησης. Εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα στον δημόσιο και στον ιδιωτικό φορέα

Δικαιολόγηση των διακρίσεων

- Δεν συνιστά διάκριση όταν, λόγω της φύσης των συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή του πλαισίου εντός του οποίου διεξάγονται αυτές, ένα τέτοιο χαρακτηριστικό αποτελεί ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση, εφόσον ο στόχος είναι θεμιτός και η προϋπόθεση είναι ανάλογη

εθνικός νόμος
4443/2016

οι Οδηγίες 2000/43 και 2000/78 ενσωματώθηκαν στον εθνικό δίκαιο με το Ν. 4443/2016

Δικαιολόγηση
διαφορετικής
μεταχείρισης

Η μεταχείριση αυτή προβλέπεται στο νόμο προς εξυπηρέτηση σκοπών της πολιτικής της απασχόλησης, της αγοράς εργασίας και της επαγγελματικής κατάρτισης, τα δε μέσα επίτευξης των σκοπών αυτών είναι πρόσφορα και αναγκαία

προσθήκη νέων
λόγων
διάκρισης

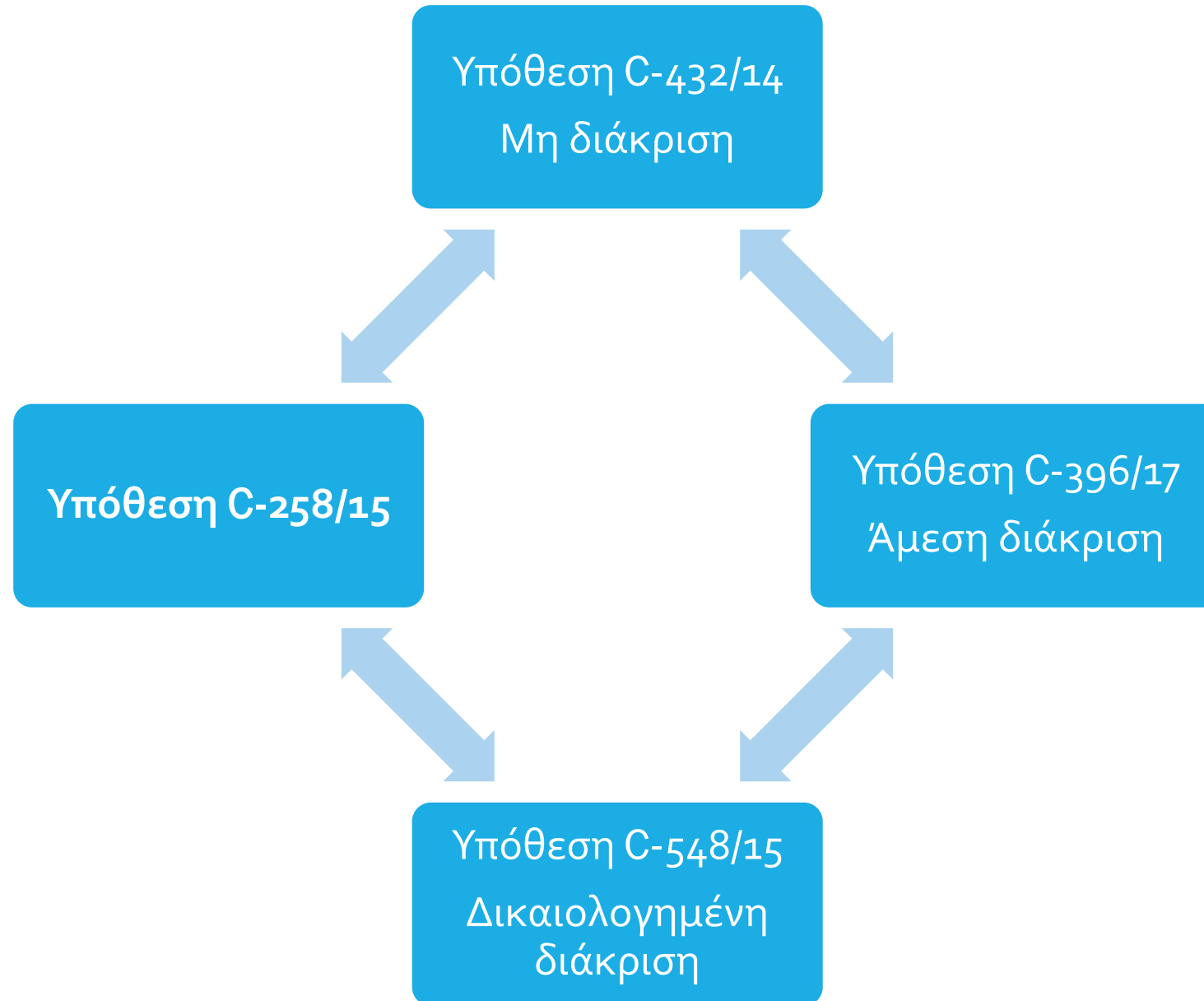
- λόγω φυλής, **χρώματος, εθνικής** ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών
- λόγω θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή **χρόνιας πάθησης**, ηλικίας, **οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης**, σεξουαλικού προσανατολισμού, **ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο επόμενο κεφάλαιο μελετώνται 4 υποθέσεις με σκοπό να παρατηρηθεί και πρακτικά το ζήτημα απαγόρευσης των διακρίσεων στις ζωές των ανθρώπων.

Οι υποθέσεις έχουν διαφορετικές αποφάσεις με σκοπό να δούμε τη διαφορετική στάση του ΔΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΕΕ



ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι Ευρωπαϊκές πολιτικές νεολαίας εστιάζουν στη βελτίωση πολλών και διαφορετικών τομέων (βλ. εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, ποιότητα ζωής). Στην παρούσα διπλωματική θα εξεταστούν μόνο οι πολιτικές που αναφέρονται, κατά ένα μεγάλο μέρος τους, στο κομμάτι της απασχόλησης των νέων.

Στη σύγχρονη εποχή, οι νέοι έρχονται αντιμέτωποι συνεχώς με αλλαγές οι οποίες επηρεάζουν τον τομέα της απασχόλησης. Οι πολιτικές απασχόλησης συμβάλουν στη μείωση της ανεργίας των νέων και καλούνται να τους βοηθήσουν να προσαρμοστούν σε αυτές τις αλλαγές με σκοπό την ένταξη τους στην αγορά εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΩΣ ΤΟ 2000

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ 1992

- προώθηση της απασχόλησης και η κινητικότητα των εργαζομένων γεωγραφικά και επαγγελματικά
- προσαρμογή τους στα δεδομένα που συνεχώς αλλάζουν, κυρίως λόγω της τεχνολογικής ανάπτυξης, μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης και του επαγγελματικού προσανατολισμού

Η Λευκή Βίβλος 1993

- ένταξη της νεολαίας στην αγορά εργασίας με την πολιτική συνεργασία
- ζήτημα της προστασίας των νέων προτείνοντας να λαμβάνονται υπόψη στις πολιτικές
- νέων που δε διαθέτουν ιδιαίτερες δεξιότητες σε σχέση με τις επαγγελματικές απαιτήσεις

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ 1997

- ιδέα της δια βίου μάθησης, αναγνωρίζοντας ότι μέσω αυτής μπορεί να ενισχυθεί η απασχόληση
- ανάγκη για τη συνεργασία των εθνικών πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης

Η Διαδικασία της Μπολόνια 1999

- κυρίως την ανώτατη εκπαίδευση με σκοπό τη δημιουργία ενός ενιαίου χώρου ανώτατης εκπαίδευσης για τη διασφάλιση της ποιότητας με έμμεσο στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Κολωνίας 1999

- προαγωγή της απασχόλησης
- «Νεολαία και Ευρώπη – Το μέλλον μας»

Η Στρατηγική της Λισαβόνας 2000

- **ανάγκη από κατάρτιση νέες δεξιότητες**
- **δημιουργία μια οικονομίας «βασισμένη στη γνώση»**
- **Πολιτικές πρέπει να προσαρμόζονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής**

Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Νεολαίας 2005

- *προώθηση μιας προσέγγισης της εργασίας σε συνάρτηση με τον κύκλο ζωής*
- *δημιουργία αγορών εργασίας χωρίς αποκλεισμούς για όσους αναζητούν εργασία και για τα μειονεκτούντα άτομα*
- *καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας*
- *αύξηση και βελτίωση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο*
- *προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες*

Στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία 2009

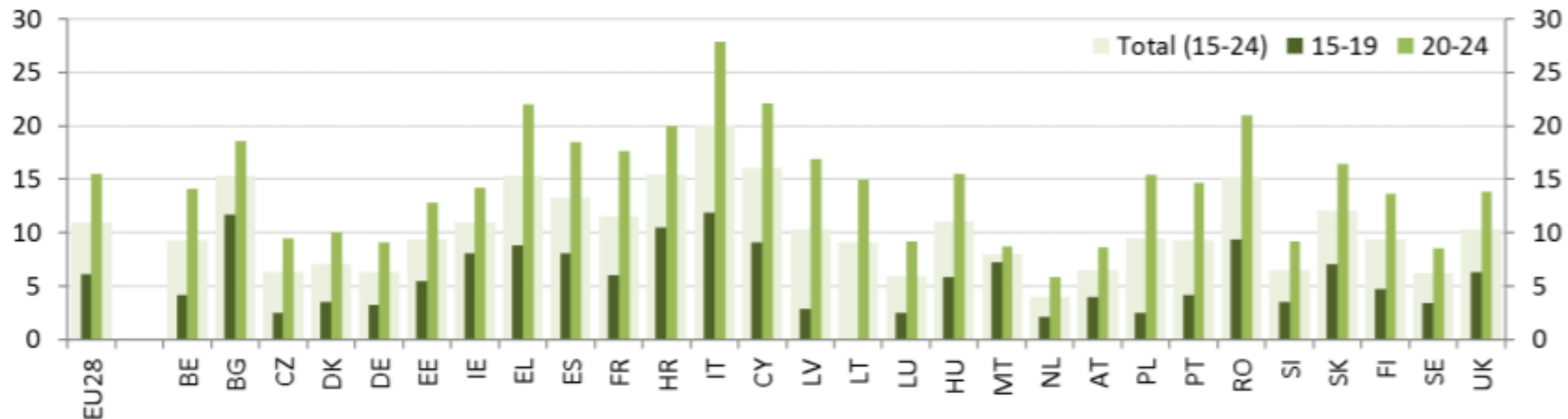
- *Ενεργός ρόλος των νέων ως πολιτών μέσω της ΑΜΣ*
- *Κοινωνική και επαγγελματική ένταξη μέσω της εφαρμογής του ευρωπαϊκού συμφώνου για τη νεολαία στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας, με τρεις προτεραιότητες (απασχόληση/κοινωνική ένταξη, εκπαίδευση και κατάρτιση, συνδυασμός επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής)*
- *ενσωμάτωση των νέων σε όλες πολιτικές*

Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020»

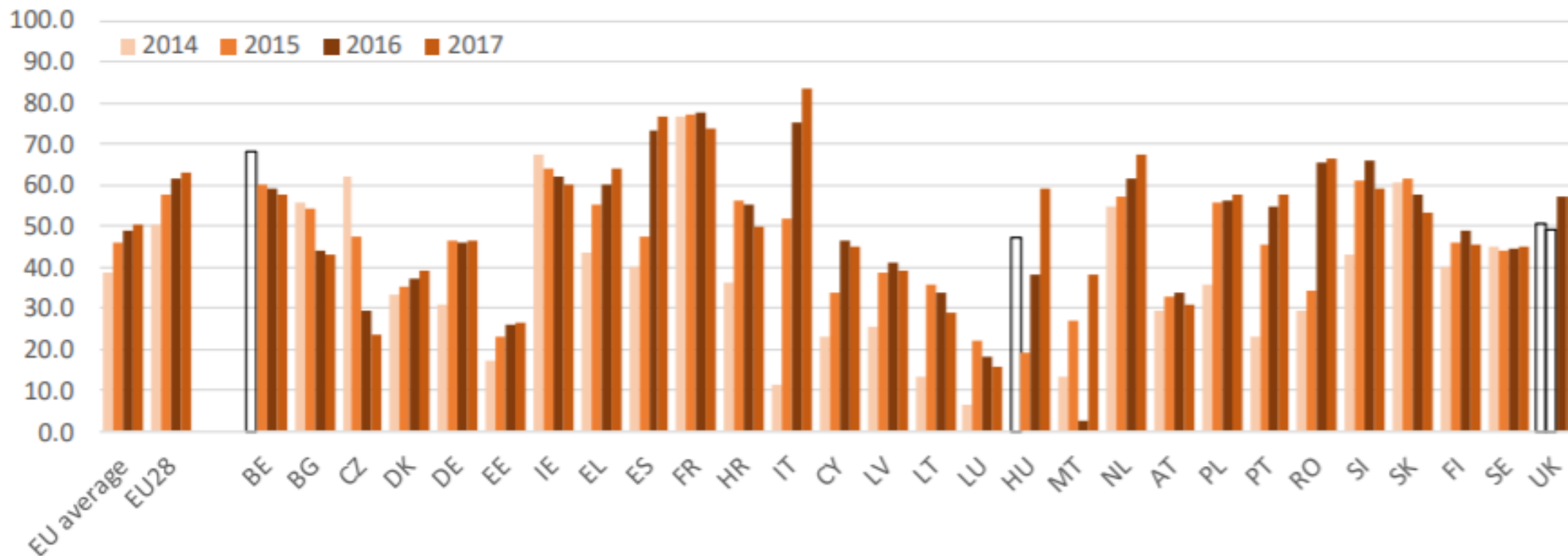
- «Νεολαία σε κίνηση»
- γνώσεις και δεξιότητες

Προγράμματα – «Εγγύηση για τη Νεολαία - Youth Guarantee» και «Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων».

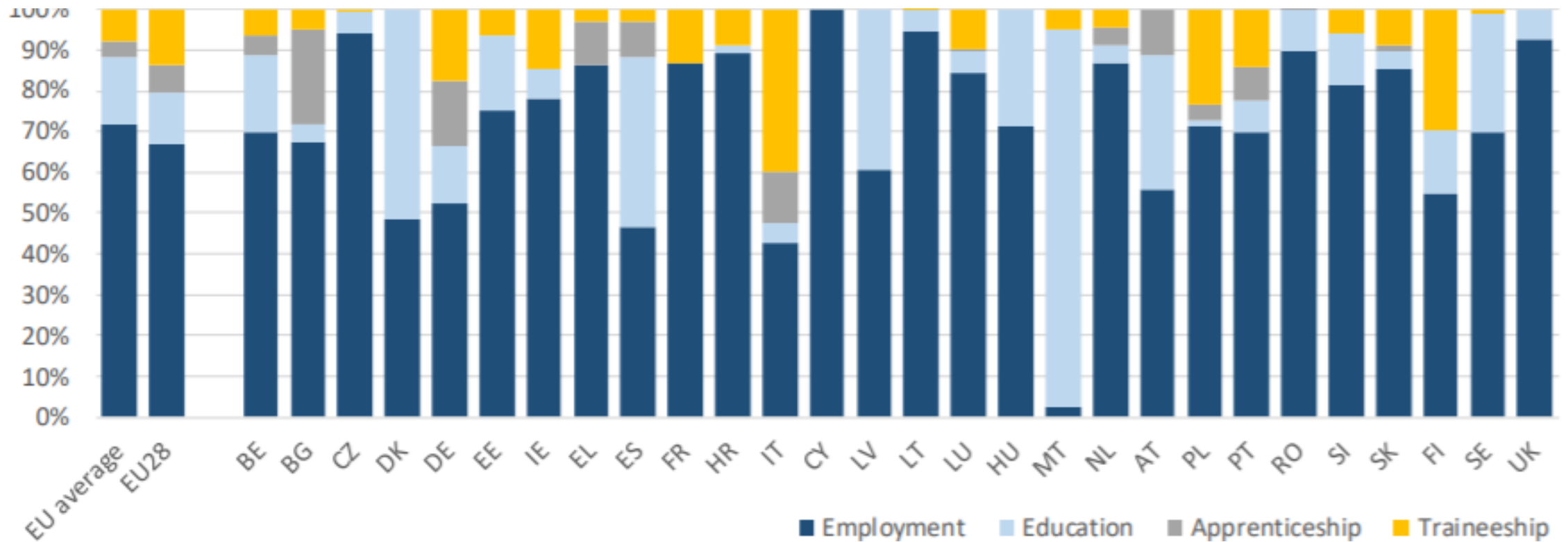
- *«εγγύηση για τη νεολαία» αναφέρεται σε κατάσταση στην οποία οι νέοι δέχονται προσφορά καλής ποιότητας εργασίας, συνεχούς εκπαίδευσης, μαθητείας ή άσκησης, εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση»*
- ΠΑΝ - χρηματοδοτικό εργαλείο για ορισμένες περιφέρειες των κρατών-μελών στις οποίες το ποσοστό ανεργίας των νέων είναι 25% και άνω



Εικόνα 1: NEET rates by age-group, 2017 (% population, 15-24). Source: Eurostat, Labour Force Survey (edat_lfse_20), data extracted on 10 September 2018.



Εικόνα 2: Proportion of young people aged 15-24 currently in a YG scheme and registered for more than 4 months, 2014 - 2017 (% annual average stock). Source: DG EMPL, YG monitoring database, , data extracted 10 December 2018. Notes: Empty columns show data that are not comparable across years, but which are included in the EU level figures. For explanation and further information about differences in the coverage of age-groups, and observations of stocks refer to the box with notes about the data and the footnotes to Table 8, both in the Appendix.



Εικόνα 3: Distribution of timely and positive exits by type of offer, 2017 (% timely and positive exits). Source: DG EMPL, YG monitoring database, data extracted 10 December 2018 Notes: The breakdown by type of offer is not complete for all countries. This is mainly because one type cannot be distinguished from another (e.g. apprenticeships cannot be distinguished from education) or cannot be monitored, rather than because the type of offer is not available to YG participants.

Το πρόγραμμα – Erasmus+ 2014- 2020

- πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- πρακτική άσκηση
- 9 εκατομμύρια φοιτητές

Στρατηγική της Νεολαίας 2010- 2018 και 2019- 2027

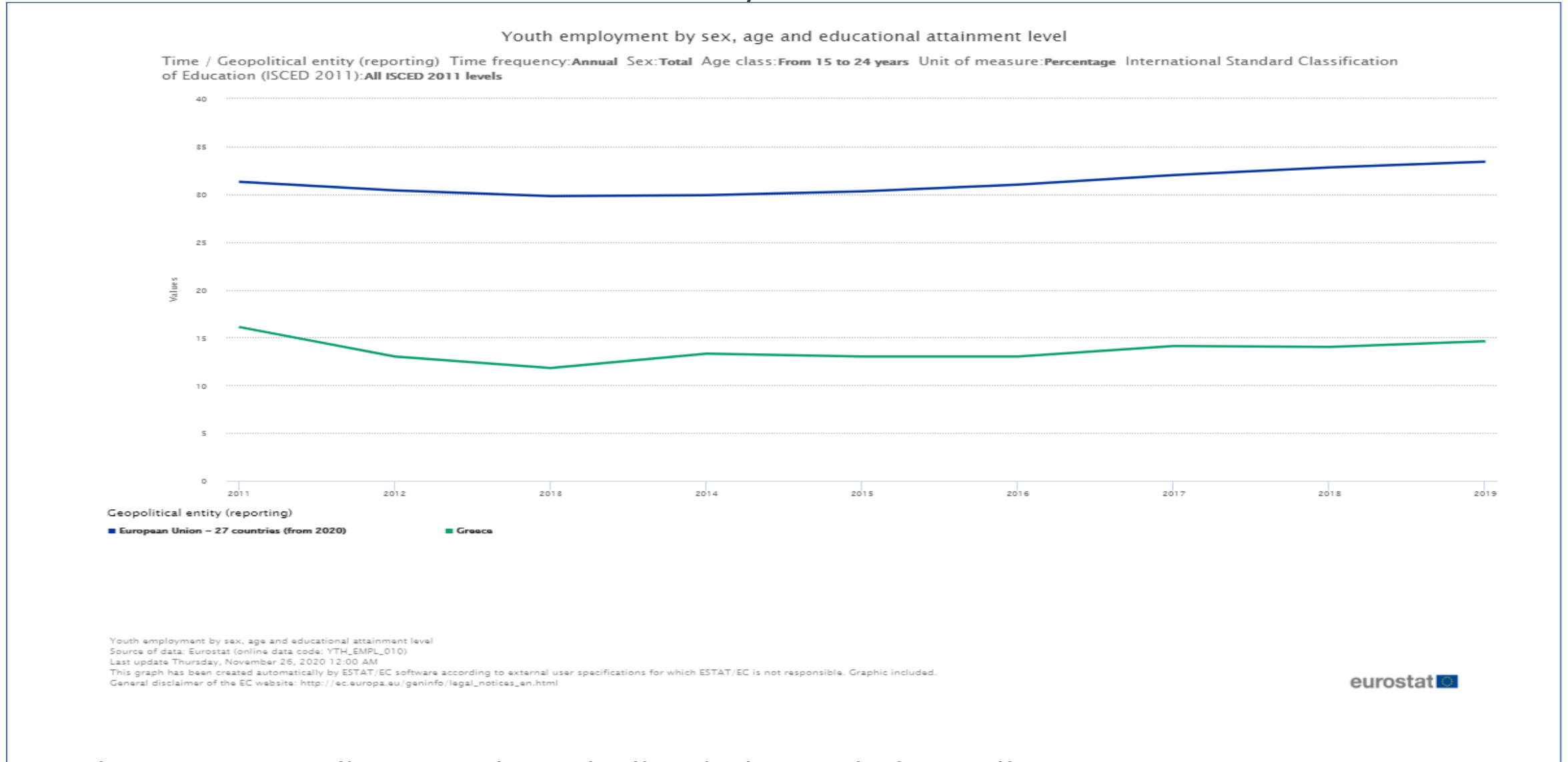
- πρωτοβουλίες σε 8 πεδία δράσης: εκπαίδευση και κατάρτιση, απασχόληση και επιχειρηματικότητα, υγεία και ευημερία, συμμετοχή, εθελοντικές δραστηριότητες, κοινωνική ένταξη, νεολαία και κόσμος, δημιουργικότητα και πολιτισμός
- ισότιμη πρόσβαση σε ευκαιρίες

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν κεφάλαιο παρουσιάζει μια σειρά από δεδομένα που αφορούν τους νέους ηλικίας 15 – 24 ετών στην απασχόληση και στην ανεργία, καθώς και το ποσοστό των NEETs από το 2011 έως το 2019. Τα δεδομένα αντλήθηκαν από τον ιστότοπο της Eurostat.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο : ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΕΔΟΜΕΩΝ

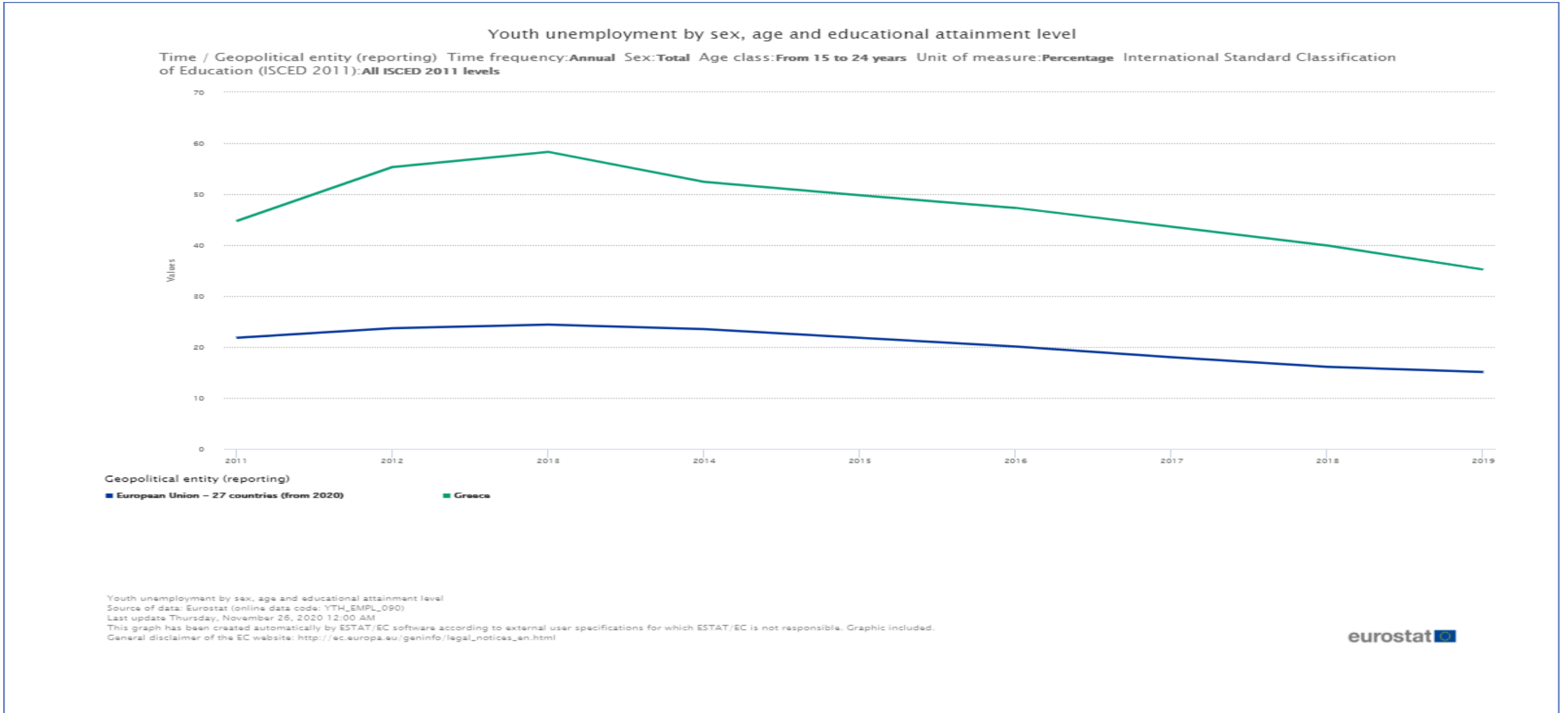
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑ ΦΥΛΟ, ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ



Διάγραμμα 1: Απασχόληση των νέων ανά φύλο, ηλικία και επίπεδο εκπαίδευσης.

Πηγή: Eurostat

ΑΝΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑ ΦΥΛΟ, ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

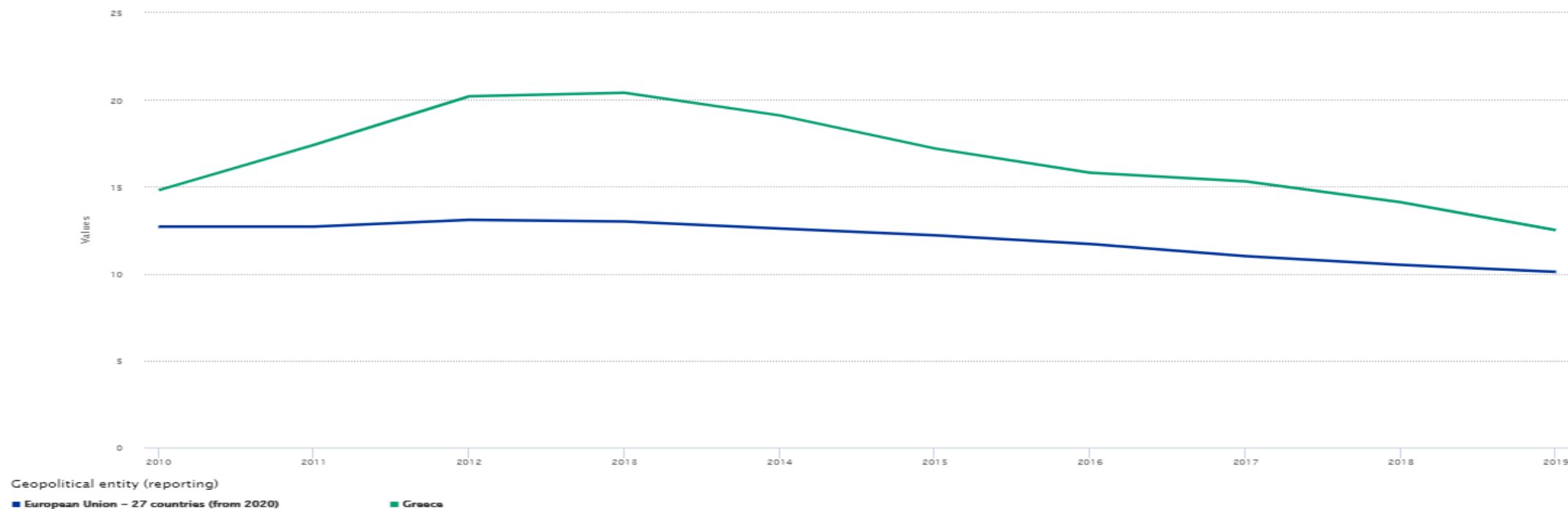


Διάγραμμα 2: Ανεργία των νέων ανά φύλο, ηλικία και επίπεδο εκπαίδευσης. Πηγή: Eurostat

ΝΕΟΙ ΕΚΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ Ή ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (NEETS)

Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and educational attainment level (NEET rates)

Time / Geopolitical entity (reporting) Time frequency: Annual Sex: Total Age class: From 15 to 24 years Activity and employment status: Not employed persons Training: Neither formal nor non-formal education or training International Standard Classification of Education (ISCED 2011): All ISCED 2011 levels Unit of measure: Percentage



Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and educational attainment level (NEET rates)
Source of data: Eurostat (online data code: YTH_EMPL_160)
Last update Thursday, October 8, 2020 12:00 PM
This graph has been created automatically by ESTAT/EC software according to external user specifications for which ESTAT/EC is not responsible. Graphic included.
General disclaimer of the EC website: http://ec.europa.eu/gaininfo/legal_notices_en.html

eurostat

Το **ηλικιακό όριο** της νεολαίας (15 – 25 ετών) θα πρέπει να συμβαδίζει με την πραγματικότητα και τις ανάγκες των νέων.

Όσο προχωρά η τεχνολογία και δημιουργούνται νέες μορφές εργασίας βασισμένες στο διαδίκτυο, η ΕΕ οφείλει να είναι έτοιμη για συστηματική **προσαρμογή και εφαρμογή αποτελεσματικών κανόνων εργατικού δικαίου** με σκοπό την προστασία των εργαζομένων.

Μείωση των διακρίσεων με την **ένταξη ειδικών μαθημάτων κατά των διακρίσεων στα σχολεία.**

Για να μην αποτελεί πρόβλημα το «**εύρος**» του χαρακτηριστικού της ηλικίας θα πρέπει:

1. Να προσεγγίζεται προσεκτικά σε περίπτωση απόδοσης δικαιοσύνης
2. Στην περίπτωση των πολιτικών, η δημιουργία ηλικιακών ομάδων θα μπορούσε να τις καταστήσει περισσότερο αποτελεσματικές

Καλύτερη εφαρμογή πολιτικών νεολαίας μέσω της **συστηματικής αξιολόγησης**

Επίτευξη της μείωσης της ανεργίας των νέων μέσω:

1. **Καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας** και ενίσχυση της προστασίας των νέων
2. Δημιουργία **ειδικών θέσεων για τους νέους** σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα



Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας